

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Ιεραρχική Προσφυγή Αρ. 51/2009

Μεταξύ:

VERT ET BLANC CONSTRUCTIONS LTD
ΚΑΙ ENERGOPROJECT – VISOKOGRADJA A.D. JV

Αιτούντων

v.

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

κ. Ζαχαρίας Τουλούρας, Πρόεδρος
κ. Ανδρέας Χριστοφής, Μέλος
κ. Νίκος Πιπτοκοπίτης, Μέλος
κ. Ιωσήφ Ιωσηφίδης, Μέλος
κ. Κυριάκος Συρίμης, Μέλος

Αιτούντες:

VERT ET BLANC CONSTRUCTIONS LTD
ΚΑΙ ENERGOPROJECT – VISOKOGRADJA A.D. JV
Αντιπροσωπεύθηκε από την:
1. κα Έλενα Μιχαήλ, Δικηγόρο

Αναθέτουσα Αρχή:

ΤΜΗΜΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
Αντιπροσωπεύθηκε από τους:
1. κα Ρένα Αντωνιάδου, Ανώτερη Εκτελεστικός
Μηχανικός, Τμήμα Δημοσίων Έργων
2. κο Οδυσσέα Μιχαηλίδη, Μέλος Συμβουλίου
Προφορών

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 12 Αυγούστου, 2009

ΑΠΟΦΑΣΗ

A. Η Ιεραρχική Προσφυγή με αρ. 51/2009, στρέφεται εναντίον της απόφασης του Τμήματος Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων στο εξής η Αναθέτουσα Αρχή (Α.Α.) να μην αποδεχτεί την Αίτηση συμμετοχής (Στάδιο της προεπιλογής) της Αιτήτριας Εταιρείας VERT ET BLANC CONSTRUCTIONS LTD ΚΑΙ ENERGOPROJECT – VISOKOGRADJA A.D. JV (στο εξής η Αιτήτρια), που υποβλήθηκε, σε σχέση με τον διαγωνισμό αρ. 10/2009 με θέμα «Μελέτη – Κατασκευή – Συντήρηση του νέου Κτιρίου της Βουλής των Αντιπροσώπων».

B. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1. Ο Διαγωνισμός με αρ. 10/2009 και θέμα «Μελέτη – Κατασκευή – Συντήρηση του νέου Κτιρίου της Βουλής των Αντιπροσώπων» προκηρύχθηκε από το Τμήμα Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, η προκήρυξη του οποίου δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 28.2.2009 και στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 6.3.2009.
2. Η διαδικασία που επιλέχθηκε ήτο η κλειστή διαδικασία με κριτήριο ανάθεσης τη χαμηλότερη τιμή.
3. Στις 20.3.2009 διορίστηκε από τον Διευθυντή Τμήματος Δημοσίων Έργων τριμελής Επιτροπή Αξιολόγησης..
4. Έγγραφα προσφοράς παρέλαβαν 23 οικονομικοί φορείς ενώ στις 3 Απριλίου 2009 και ώρα 9:00 πμ στο κιβώτιο προσφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων υποβλήθηκαν 9 προσφορές.
5. Η Επιτροπή Αξιολόγησης των Προσφορών, αφού μελέτησε τις υποβληθείσες προσφορές, ετοίμασε Έκθεση Αξιολόγησης την οποία απέστειλε στον Πρόεδρο Συμβουλίου Προσφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων με επιστολή της ημερομηνίας 7.5.2009..

6. Στην έκθεση της, η Επιτροπή Αξιολόγησης επεσήμανε ότι η Αιτήτρια δεν πληροί τις προϋποθέσεις που τίθενται στην παράγραφο 3.3.1 των εγγράφων συμμετοχής και εισηγήθηκε τον αποκλεισμό της από το διαγωνισμό. Η Επιτροπή, όπως ανέφερε στην έκθεση της, δεν προχώρησε σε περαιτέρω αξιολόγηση της αίτησης Συμμετοχής του πιο πάνω προσφέροντα.
7. Το Συμβούλιο Προσφορών, αφού μελέτησε την Έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης, αποφάσισε όπως αποκλείσει την Αιτήτρια από την επόμενη φάση του Διαγωνισμού.
8. Στις 19.5.2009 η Α.Α. απέστειλε προς όλους τους οικονομικούς φορείς που υπέβαλαν Αίτηση Συμμετοχής επιστολή γνωστοποίησης των αποτελεσμάτων του Σταδίου Προεπιλογής.
9. Στις 21.5.2009 η Αιτήτρια απέστειλε επιστολή παραθέτοντας τους λόγους βάση των οποίων ισχυρίζεται ότι η απόφαση της Α.Α. την αδικεί, και εκδήλωσε την πρόθεση της να ασκήσει Ιεραρχική Προσφυγή στην Α.Α.Π.
10. Στις 22.5.2009 η Α.Α. απάντησε στην επιστολή της Αιτήτριας, επαναλαμβάνοντας τους ίδιους λόγους απόρριψης της Αίτησης Συμμετοχής της Αιτήτριας, που πρόβαλε στην επιστολή της με ημερομηνία 19.5.2009.
11. Την 1.6.2009, η Αιτήτρια κατάθεσε στην Α.Α.Π. την Ιεραρχική Προσφυγή με αρ. 51/2009 της οποίας η ακρόαση πραγματοποιήθηκε την 28.7.2009

Γ. ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΙΤΗΤΡΙΑΣ

Οι λόγοι που προβάλλει η Αιτήτρια για στήριξη της παρούσας Ιεραρχικής Προσφυγής είναι οι ακόλουθοι:

Η Αιτήτρια ουσιαστικά προσβάλλει την απόφαση αποκλεισμού της κατά το στάδιο προεπιλογής ισχυριζόμενη ότι η ερμηνεία που δόθηκε στον όρο 3.3.1 των εγγράφων του Διαγωνισμού ήταν λαθασμένη κα/ή μη εύλογη.

Ο όρος 3.3 ρυθμίζει το δικαίωμα και προϋποθέσεις συμμετοχής στον Διαγωνισμό. Η παράγραφος 1 προνοεί ότι:

«1. Δικαίωμα συμμετοχής στο Διαγωνισμό έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή κοινοπραξίες φυσικών ή/και νομικών προσώπων, τα οποία είναι εγκατεστημένα μόνιμα στην Κύπρο ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) ή σε τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη Διεθνή Συμφωνία περί Δημοσίων Συμβάσεων (GPA) ή έχουν υπογράψει και κυρώσει συμφωνίες σύνδεσης ή διμερείς συμφωνίες με την Ε.Ε. ή με την Κυπριακή Δημοκρατία. Νοείται ότι ο ΕΟΧ καθορίζεται από την Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο που υπογράφηκε στις 2 Μαΐου 1992 στο Οπόρτο, όπως αυτή εκάστοτε τροποποιείται.»

Η Αιτήτρια είναι κοινοπραξία 2 νομικών προσώπων: της εταιρείας Vert et Blanc που είναι εγκατεστημένη στην Κύπρο και της εταιρείας Energoproject – Visokograndja A.D. που είναι εγκατεστημένη στη Σερβία.

Η συμμετοχή της Αιτήτριας όπως προκύπτει από την επιστολή της Α.Α. ημερομηνίας 22.5.2009 αποκλείστηκε επειδή το ένα μέλος της Κοινοπραξίας η Energoproject – Visokograndja A.D. είναι εγκατεστημένη στη Σερβία «χώρα η οποία δεν είναι κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ούτε είναι μέλος του ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, ούτε έχει υπογράψει και κυρώσει Διεθνή Συμφωνία περί Δημοσίων Συμβάσεων (GPA), ούτε έχει υπογράψει και κυρώσει συμφωνίες σύνδεσης ή διμερείς συμφωνίες με την ΕΕ ή με την Κυπριακή Δημοκρατία».

Είναι ο ισχυρισμός της Αιτήτριας ότι η πιο πάνω απόφαση της Α.Α. αποτελεί προϊόν πλάνης περί τα πράγματα και/ή έλλειψης δέουσας έρευνας αφού η Σερβία έχει στην πραγματικότητα υπογράψει και κυρώσει διμερείς συμφωνίες τόσο με την Ε.Ε. όσο και με την Κυπριακή Δημοκρατία τις οποίες ανέφερε τόσο γραπτώς στο περίγραμμα αγόρευσης της όσο και κατά την ενώπιον μας διαδικασία προσκομίζοντας σχετικό κατάλογο.

Εισήγηση της Αιτήτριας είναι ότι ο όρος 3.3.1 δεν εξειδικεύει σε ποιο τομέα ή αντικείμενο πρέπει να είναι οι συμφωνίες σύνδεσης ή διμερείς συμφωνίες αλλά αποτελεί γενική

αναφορά σε οιοσδήποτε συμφωνίες σύνδεσης ή διμερείς συμφωνίες. Συνεπώς σύμφωνα με την Αιτήτρια η πράξη αποκλεισμού της δεν ήτο νομότυπη.

Τυχόν ερμηνεία στον όρο 3.3.1 ότι οι διμερείς συμφωνίες ή συμφωνίες σύνδεσης θα πρέπει να αφορούν τον τομέα των δημοσίων συμβάσεων είναι λανθασμένη σύμφωνα πάντα με τους ισχυρισμούς της Αιτήτριας αφού εν πάση περιπτώσει ο όρος 3.3.1 κάνει ειδική αναφορά στην Διεθνή Συμφωνία περί Δημοσίων Συμβάσεων (GPA) που αποτελεί και την μοναδική συμφωνία στον συγκεκριμένο τομέα στον οποίο συμβαλλόμενα μέρη μπορεί να είναι χώρες μη κράτη μέλη της ΕΕ ή του ΕΟΧ. Επομένως, η αναφορά σε διεθνείς ή διμερείς συμφωνίες δεν μπορεί παρά να ερμηνευτεί ότι οι τελευταίες δύναται να αφορούν οιοδήποτε τομέα.

Αναφερόμενη η δικηγόρος της Αιτήτριας στη μέθοδο ερμηνείας των όρων προέβαλε ότι να μεν σύμφωνα με τη νομολογία μία ερμηνεία που δίδεται από τα διοικητικό όργανο με ένα όρο εάν ήταν εύλογη τότε δεν ισοδυναμεί με παρανομία ακόμα και εάν αποκλίνει από την ερμηνεία που θα έδιδε κάποιος άλλος, αλλά στην παρούσα περίπτωση η ερμηνεία που δόθηκε στον όρο 3.3.1 δεν ήταν εύλογη αφού αφήνει το λεκτικό του όρου ανοιχτό ως προς το αντικείμενο τον τομέα των διεθνών ή διμερών συμφωνιών που θα πρέπει να έχει κυρώσει ο συμμετέχοντας. Παράλληλα, οι όροι πρέπει να είναι σαφείς και περιεκτικοί. Καταλήγοντας εισηγήθηκε η δικηγόρος της Αιτήτριας ότι ο όρος 3.3.1 δεν αποτελεί τεχνικό όρο που να επιδέχεται ερμηνείας από το αρμόδιο όργανο που είναι και ο καλύτερος γνώστης των αναγκών του αλλά όρος συμμετοχής που πρέπει να ερμηνεύεται στενά και αυστηρά όπως ακριβώς είναι καταγραμμένος (βλ. Πορίσματα Νομολογίας Συμβουλίου Επιτροπείας (1929-1959), σελ. 431 Βουνιώτης & Υιοί v. Δημοκρατίας (1985) 3 ΑΑΔ 2355, Ewald & Makis Ltd v. ΑΤΗΚ, Υπ. Αρ. 34/06, 22.5.2008).

Δ. ΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ

Η Α.Α. απέρριψε τις θέσεις της Αιτήτριας και έδωσε τη δική της εκδοχή αναφορικά με την ερμηνεία του επίμαχου όρου.

Προέβαλαν τον ισχυρισμό ότι ο αποκλεισμός της Αιτήτριας ήτο καθόλα νόμιμος και επιβαλλόμενος ένεκα του ότι το ένα μέλος της κοινοπραξίας, η Energorproject – Visokograndja A.D., είναι εγκατεστημένη στην Σερβία χώρα η οποία ούτε είναι κράτος

μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ούτε είναι μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, ούτε έχει υπογράψει και κυρώσει τη Διεθνή Συμφωνία περί Δημοσίων Συμβάσεων (GPA), ούτε έχει υπογράψει ή κυρώσει συμφωνίες σύνδεσης ή διμερείς συμφωνίες με την Ε.Ε. ή με την Κυπριακή Δημοκρατία αναφορικά με το αντικείμενο των δημοσίων συμβάσεων.

Απέρριψαν δε ως παράλογη την δοθήσα από την Αιτήτρια ερμηνεία του επίμαχου όρου ήτοι δηλ. ότι περιλαμβάνει συμφωνίες σύνδεσης ή διμερείς συμφωνίες αναφορικά με οιοδήποτε τομέα επικαλούμενοι μεταξύ άλλων τα όσα σχετικά διαλαμβάνονται στο σύγγραμμα του Αχιλλέα Αιμιλιανίδη, «Κυπριακό Δίκαιο των Δημοσίων Συμβάσεων », εκδόσεις Δικαιονομία, σελ.47-49.

Με βάση τα πιο πάνω, ισχυρίστηκε η Α.Α., αφού υιοθέτησε αυτούσια τη σχετική πρόνοια που περιλαμβάνεται στα πρότυπα έγγραφα που έχουν εκδοθεί από την αρμοδία αρχή δημοσίων συμβάσεων, καθόρισε ποιοι είναι αυτοί που δικαιούνται να υποβάλουν προσφορά. Ο επίμαχος όρος ισχυρίστηκαν περαιτέρω είναι περιοριστικός και ως τέτοιος θα πρέπει να ερμηνεύεται. Μόνον οι περιπτώσεις εν δυνάμει προσφοροδοτών που ρητά μνημονεύονται στον όρο αυτό αποκτούν δικαίωμα υποβολής προσφοράς. Ισχυρίζονται δε οι εκπρόσωποι της Α.Α. ότι δεν είναι λογικό να ερμηνεύεται ο όρος αυτός ως παρέχων το δικαίωμα σε κάθε χώρα που συνήψε οποιαδήποτε συμφωνία με την Κυπριακή Δημοκρατία ή την Ε.Ε. σε οποιοδήποτε θέμα άσχετο με τις δημόσιες συμβάσεις (π.χ. για προστασία του περιβάλλοντος, θέματα αλιείας, θέματα εκμετάλλευσης κοιτασμάτων υδρογονανθράκων κ.λ.π.) να υποβάλλει προσφορά κατ' επίκληση μίας άσχετης με τις δημόσιες συμβάσεις συμφωνίας. Μία τέτοια ερμηνεία δεν είναι εύλογη και συνεπώς με βάση τους κανόνες ερμηνείας δεν μπορεί να γίνει λογική. Επισήμαναν περαιτέρω ότι, οι όροι προκήρυξης δημόσιου διαγωνισμού συνιστούν πράξεις κανονιστικού περιεχομένου, για την ερμηνεία των οποίων μπορεί και πρέπει να χρησιμοποιηθούν οι κανόνες ερμηνείας των νόμων.

Η Α.Α. ισχυρίζεται επίσης με αναφορά σε σχετική νομολογία (Ν. Τζιούβα ν. Κυπριακής Δημοκρατίας, Υπ. 848/97, ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου, 1999, ΚΟΤ ν. Παπαδόπουλο [1990] 2 ΑΑΔ 86, Σωκράτους ν. Φόρου Εισοδήματος [Α.Ε. 2666 ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2001]) ότι η ερμηνεία του επίδικου όρου που δίνεται από την Αιτήτρια δεν συνάδει με τους «κατά τα άλλα έκδηλους σκοπού του», προσέγγιση που επιβάλλει η τελεολογική μέθοδος ερμηνείας.

Περαιτέρω προέβαλε την άποψη η Α.Α. ότι η νομολογία που επικαλέσθηκε η Αιτήτρια προτάσσοντας τη στενή ερμηνεία του επίμαχου όρου αποδυναμώνει στην ουσία τα επιχειρήματα τους. Στην επικαλούμενη απόφαση *Ewald & Makris Ltd v. ΑΤΗΚ* (Υπόθ. Αρ. 34/06, ημερομηνίας 22 Μαΐου 2008) αναφέρεται ότι:

«Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι οι όροι των προσφορών πρέπει να ερμηνεύονται αυστηρά, χωρίς να επιτρέπονται παρεκκλίσεις, εφόσον κάτι τέτοιο θα ήταν άδικο για τους υπόλοιπους προσφοροδότες και θα παραβίαζε την αρχή της ισότητας (Βλ. Πορίσματα Νομολογίας Συμβουλίου Επικρατείας (1929-1959) σελ. 431 και Βουνιώτης & Υιοί v. Δημοκρατίας (1990) 4 ΑΑΔ 1113,1119).»

Είναι η θέση της Α.Α. ότι στην ουσία παρά την πιο πάνω θέση της, η Αιτήτρια προβάλλει μια διασταλτική ερμηνεία του επίμαχου όρου ώστε να μην καλύψει μόνο τις διμερείς συμφωνίες επί θεμάτων δημοσίων συμβάσεων αλλά επί οποιουδήποτε άσχετου θέματος, πράγμα απορριπτέο. Σύμφωνα πάντα με την Α.Α. ο όρος 3.3.1 θα πρέπει, όπως επιτάσσει και η νομολογία, να ερμηνευτεί στενά και να θεωρηθεί ότι καλύπτει μόνο τις διμερείς συμφωνίες επί θεμάτων δημοσίων συμβάσεων και όχι επί άσχετων θεμάτων. Διαφορετικά ο όρος αυτός θα καθίστατο αλυσιτελής και θα στερείτο ουσίας και σημασίας ως η εισήγηση της Α.Α..

Απορρίπτει δε η Α.Α. ως μη ορθό τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι η Διεθνής Συμφωνία περί Δημοσίων Συμβάσεων (GPA) αποτελεί τη μοναδική συμφωνία στον τομέα δημοσίων συμβάσεων στον οποίο συμβαλλόμενα μέρη μπορεί να είναι χώρες μη κράτη μέλη της ΕΕ ή του ΕΟΧ. Σχετική τεκμηρίωση επιχειρείται με παραπομπή στο σύγγραμμα της Sue Arrowsmith, "The Law of Public and Utilities Procurement" εκδόσεις Thomson, στις παραγράφους 20.23 έως 20.30 του οποίου καταγράφονται τέτοιες διμερείς συμφωνίες της Ε.Ε. με τρίτα κράτη, παρέχουσες το δικαίωμα στα κράτη αυτά να συμμετέχουν σε διαγωνισμούς δημοσίων συμβάσεων στην Ε.Ε.. (επί παραδείγματι οι Συμφωνίες με την Βουλγαρία και την Ρουμανία, με την Ελβετία, με το Μεξικό, με τη Χιλή, με το Ισραήλ, με τη Νότια Κορέα (μόνο σε θέματα τηλεπικοινωνιών) και με τις Η.Π.Α.).

Καταλήγοντας τόνισαν οι εκπρόσωποι της Α.Α. ότι σύμφωνα με τις αρχές του διοικητικού δικαίου και τη σχετική νομολογία, παράλειψη συμμόρφωσης με ουσιώδη όρο καθιστά την

προσφορά εξ ύπαρξης άκυρη (Tamassos Suppliers v. Δημοκρατίας (1992) 3 Α.Α.Δ. 60, Δημοκρατία v. Δ. Αυλωνίτης και Υιοί Λτδ., Α.Ε. 2479, ημερ. 20.3.2000 και Atlas Pantou Co. Ltd v. Κυπριακής Δημοκρατίας, Υπόθ. Αρ. 861/2001, ημερ. 20.6.2003], πράγμα που οδήγησε στην απόρριψη της αίτησης συμμετοχής των Αιτητών και που θα πρέπει να οδηγήσει σύμφωνα πάντα με τη θέση της Α.Α. και στην απόρριψη της παρούσας προσφυγής.

Ε. Αφού μελετήσαμε προσεκτικά τις θέσεις των μερών και τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου προβαίνουμε στα ακόλουθα ευρήματα:

Καταρχήν τόσο ο σχετικός νόμος όσο και το κοινοτικό δίκαιο δεν περιορίζουν τη δυνατότητα εταιρειών τρίτων κρατών να συμμετάσχουν σε διαγωνισμούς δημοσίων συμβάσεων. Ούτε όμως και επιβάλλουν την υποχρέωση στις Α.Α. να το επιτρέπουν με αποτέλεσμα να επαφίεται στις Α.Α. να επιλέξουν στα έγγραφα των προσφορών κατά πόσο επιθυμούν ή όχι να επιτρέψουν τη συμμετοχή εταιρειών τρίτων κρατών στους Διαγωνισμούς Δημοσίων Συμβάσεων.

Ελλείπει λοιπόν ρητής διάταξης που να ρυθμίζει το παρόν ζήτημα, το κομβικό σημείο της παρούσας υπόθεσης εστιάζει στην ερμηνεία του επίμαχου 3.3. των εγγράφων του Διαγωνισμού όρου ο οποίος στη παρ. 1 ρυθμίζει το δικαίωμα και τις προϋποθέσεις συμμετοχής του παρόντος Διαγωνισμού και ο οποίος αποτυπώνεται ως εξής:

«1. Δικαίωμα συμμετοχής στο Διαγωνισμό έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή κοινοπραξίες φυσικών ή/και νομικών προσώπων, τα οποία είναι εγκατεστημένα μόνιμα στην Κύπρο ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) ή σε τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη Διεθνή Συμφωνία περί Δημοσίων Συμβάσεων (GPA) ή έχουν υπογράψει και κυρώσει συμφωνίες σύνδεσης ή διμερείς συμφωνίες με την Ε.Ε. ή με την Κυπριακή Δημοκρατία. Νοείται ότι ο ΕΟΧ καθορίζεται από την Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο που υπογράφηκε στις 2 Μαΐου 1992 στο Οπόρτο, όπως αυτή εκάστοτε τροποποιείται.»

Η μεν Αιτήτρια προκρίνει ερμηνεία που να καθιστά δυνατή την αποδοχή συμμετοχής προσφοροδότη από τρίτο κράτος που προέβη σε συμφωνίες σύνδεσης ή διμερείς συμφωνίες με την Ε.Ε. ή με την Κυπριακή Δημοκρατία ανεξαρτήτως του αντικειμένου των

προαναφερόμενων συμφωνιών, ενώ οι εκπρόσωποι της Α.Α. προωθούν ερμηνεία που να περιορίζει το δικαίωμα συμμετοχής αναφορικά μόνο με προσφοροδότες από τρίτα κράτη που έχουν προβεί στις ως άνω συμφωνίες ως ο επίμαχος όρος αφορώσες όμως οι τελευταίες το αντικείμενο των δημοσίων συμβάσεων.

Απορρίπτουμε με βάση τα ενώπιον μας επιχειρήματα τη θέση της Αιτήτριας και υιοθετούμε ως προς το αποτέλεσμα τη θέση της Α.Α. . Δεδομένου ότι η GPA δεν αποτελεί τη μοναδική συμφωνία με τρίτα κράτη αλλά την πιο γνωστή και ίσως την μέχρι σήμερα πιο σημαντική, η ερμηνευτική προσπάθεια της Αιτήτριας όπως καταδείξει το παράλογο αναγραφής στον επίμαχο όρο της πρόνοιας *«ή έχουν υπογράψει και κυρώσει συμφωνίες σύνδεσης ή διμερείς συμφωνίες με την Ε.Ε. ή με την Κυπριακή Δημοκρατία»* εάν οι τελευταίες αφορούσαν το αντικείμενο των δημοσίων συμβάσεων πέφτει στο κενό. Αντίθετα με δεδομένο ότι η τελευταία δεν αποτελεί τη μοναδική διεθνή συμφωνία επ' αυτού του αντικειμένου είναι εύλογη η ερμηνεία του όρου να εμπερικλείσει μέσω της ως άνω πρόνοιας επιπλέον χώρες που έχουν προβεί σε άλλες συμφωνίες αναφορικά με το επίμαχο αντικείμενο. Η δε αναφορά στις διμερείς συμβάσεις έρχεται στην ουσία να συμπληρώσει την αναφορά στις διεθνείς συμβάσεις επεκτείνοντας το δικαίωμα συμμετοχής σε τρίτες χώρες που έχουν συνάψει διμερείς συμφωνίες αλλά όχι διεθνείς να συμμετάσχουν στη διαδικασία. Η ερμηνεία που προέβαλε η Αιτήτρια ότι ελλείπει εξειδίκευση και εκ της αναφοράς στον ίδιο όρο της GPA οι συμφωνίες σύνδεσης και άλλες διμερείς συμφωνίες δεν μπορούν να ερμηνευτούν ως περιοριζόμενες στο ειδικό αντικείμενο των δημοσίων συμβάσεων, αφήνει την ειδική πρόβλεψη περί δικαιώματος συμμετοχής στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή κοινοπραξίες φυσικών ή/και νομικών προσώπων, τα οποία είναι εγκατεστημένα μόνιμα σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) ή σε τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη Διεθνή Συμφωνία περί Δημοσίων Συμβάσεων (GPA) ως άνευ αντικειμένου και δημιουργεί παράλογα αποτελέσματα αναγινωσκόμενη ως παράγραφος.

Είναι αλήθεια πως οι Αναθέτουσες Αρχές ένεκα της λεπτότητας των θεμάτων των Δημοσίων προσφορών δέον να αναγράφουν τους όρους έκαστου Διαγωνισμού με τη μέγιστη δυνατή σαφήνεια αποκλείοντας εν δυνάμει προκυπτόμενα ερωτηματικά. Στην παρούσα περίπτωση όμως καίτοι θα μπορούσε εκ πρώτης όψεως να προκύψει ερωτηματικό εντούτοις αποσοβείται στη συνέχεια εύλογα με αναφορά στο αντικείμενο της

επίδικης σύμβασης και της λογικής. Θα ήτο δε παράλογη η ειδική πρόβλεψη της συμφωνίας GPA αν σκοπός ήταν η αποδοχή οιασδήποτε διεθνούς ή διμερούς συμφωνίας ως προαναφέραμε. Θα πρέπει δε να τονίσουμε στην παρούσα φάση ότι σε αντίθεση με το σκεπτικό που παρέθεσε ενώπιον μας η Αιτήτρια η ερμηνεία στη βάση της φυσικής έννοιας των λέξεων δεν αποκλείει τη λογική ερμηνεία της. Η τελευταία δεν αποτελεί επόμενο στάδιο ερμηνείας αλλά αποτελεί αδιάσπαστο στοιχείο της γραμματικής ερμηνείας χωρίς να δύναται να διαχωριστεί από αυτήν. Η γραμματική ερμηνεία για να έχει νομικό αντίκρουσμα θα πρέπει να αντέχει την βάσανο του λογικού αποτελέσματος.

Με βάση το ως άνω σκεπτικό κρίνουμε ότι νομότυπα η Α.Α. απέρριψε την Αιτήτρια λόγω μη πλήρωσης κριτηρίου συμμετοχής για τη φάση προεπιλογής στο παρόντα διαγωνισμό. Αποφασίζουμε συνεπώς ομόφωνα την απόρριψη της παρούσας προσφυγής. Η δε απόφαση της Α.Α. επικυρώνεται.

Δεν επιδικάζονται έξοδα επί της διαδικασίας.